

Laatdienst 2 februari 2020 Dialogoog

Lezer: Koning David was oud geworden...

Zijn oude lichaam was krom en hij was bijna al zijn tanden kwijt.

Hoe zijn dienaren hem ook toedekten, hij had het altijd koud.

Daarom zeiden zij:

Majesteit sta ons toe een meisje te zoeken dat u kan dienen.

Laat haar dicht tegen u aanliggen, dan krijgt u het wel warm.

En zij vonden Abisag, een Sunamitische.

Haar brachten ze bij de koning.

David schiep een groot behagen in Abisag.

Vaak legde hij haar hand op zijn zilvergrijze haar en zei:

Het zilveren koord knapt af, de gouden schaal breekt.

Het stof keert terug naar de aarde waar het vandaan kwam.

Als hij zo sprak legde zij haar warme lichaam tegen hem aan.

Want de koning had het koud.

De koning bracht zijn dagen door op het dak van zijn paleis.

Hij begaf zich niet meer in de stad, laat staan daarbuiten.

Hij ontving nauwelijks nog mensen.

Zelfs aan zijn legerleider Joab stond hij geen audiëntie meer toe.

Toch waren er zoveel mensen die hij miste.

Mikal, zijn vurige, hartstochtelijke prinses.

Ach, Mikal was gestorven, verhard, boos en teleurgesteld.

En Jonathan, Ach Jonathan. Mijn vriend. Waar ben je?

Jonathan was er niet meer.

Maar vandaag maakte de profeet Natan zijn opwachting bij de koning.

Nathan wilde de koning spreken over het verleden en over de toekomst.

Natan: Majesteit, u en ik hebben lang geleden uw daden gezien

voor het aanschijn van de levende God. Uw levenseinde nadert.

Wil met mij -nog eenmaal- uw leven voor Gods aangezicht overzien.

David: Als ik mijn leven overzie, beste Nathan, kan ik slechts omzien in verwondering.

Droom ik of was het alles echt ?

Ik voel -ondanks mijn ouderdom- weer opnieuw de behoefte om al mijn daden te wegen.

Om mij voortdurend te verantwoorden.

Alleen aan mijn God, mijn Heer en meester, ben ik verantwoording schuldig.

Natan: Heer Koning, wil dan voor God en voor mij verhalen hoe uw leven is verlopen.

David: Het landschap van mijn leven, Nathan, toont zich als de bergen van Israel.

Als lukraak opgestapelde heuvels. Als een verfrommeld land, vol plooiën en kreukels.

En tussen de granietblokken van het onvermijdelijke vind je overal het gruis van het toeval.

Ik hoopte zo dikwijls goudaders aan te treffen of een ondergrondse heldere rivier.
Soms vermoedde ik in een toevallige ontmoeting een voorteken van boven.
Maar teveel wegen voerden uiteindelijk nergens heen.
Het was de profeet Samuel,
die nog tijdens het koningschap van Saul naar Betlehem kwam,
om een opvolger te zoeken voor koning Saul.
Ondanks dat ik nog een jongeling was,
heeft Samuël mij gezalfd om koning te worden over Israël...
Maar wat betekende dat ? Ik had eigenlijk geen flauw idee!

Natan: Samuël heeft u gezalfd, terwijl Saul nog koning was?

David: Ik bleef gewoon de herdersjongen die ik was.
Ik weidde de kudde van mijn vader. En ondertussen wachtte ik.
Eindeloos oefende ik met mijn steenslinger. Ik zocht de gladste stenen in de beek.
Ik oefende zo vaak, dat ik zelfs op 300 meter feilloos een wilde hond kon doden.
En ik zong en speelde op mijn lier. Ik zong.....
"Ik ben niet eenzaam, God gaat mij voor. Hand op mijn schouder. Woord in mijn oor"

Maar toen, Nathan, toen kwam de dag dat mijn vader mij naar het slagveld stuurde
met brood en vruchten voor mijn broers. En een paar kazen voor de commandant!
Ach, Nathan, je kent dit verhaal, ik hoef je niet meer te vertellen.
"Ben ik soms een hond", bulderde die Filistijn, "dat je met een stok op mij af komt."
'Kom dan, kleintje', raasde hij. 'Kom maar op.
Ik zal je vlees voeren aan de vogels en de beesten."
Mijn gladde steen was als een streep aan de hemel.
Plotseling verscheen midden in zijn voorhoofd een klein rond gat.
Als een cederboom sloeg hij tegen de grond.

Wel, de rest is geschiedenis, Nathan.
Ik zag Saul schaterlachen. Hij lachte precies zoals hij deed, toen hij pas koning was.
Hij greep me vast en hield me in een stevige omhelzing.
Van onder zijn stevige arm zag ik Jonathan glimlachend naar mij kijken
Vanaf dat moment had ik er een vriend bij voor het leven. Dacht ik.

Natan: Bent u daarna ingetreden aan het hof van koning Saul?

David: Pas later, Nathan, later. Toen Saul aangevallen werd door boze geesten.
Tussen het graniet van het onvermijdelijke vind je steeds weer het gruis van het toeval.
Jij bent toch David, zoon van Isai? vroeg Saul mij. Ja, Heer.
Heb je een slaapmat en je lier bij je ? Ja, Heer.
Heeft je vader toestemming gegeven om hierheen te komen ?
Ja, Heer. Hij weet ervan.
Slaap vanavond in mijn tent. Stel geen vragen. Praat niet met me.
Pak je lier en speel totdat ik weer ben ingeslapen.
Ik was die nacht in de tent van Saul blijven slapen.
Ik voelde wel aan wanneer het weer eens helemaal mis met hem was.
Ik zong en troostte hem.

Ken je dit lied, Nathan?

“Wij roepen U aan , hoor ons gebed.

U bent de toevlucht van herders en koningen.

Bescherm ons in de schaduw van uw vleugels”

Meestal sliep Saul al, voordat mijn lied uit was.

Zo speelde ik en zo raakte ik bevriend met Jonathan,
met wie ik rondzwierf in de velden.

We voerden gesprekken over leven en dood,
over liefhebben en leven voor Gods aangezicht.

Met Jonathan heb ik de mooiste liefde van mijn leven beleefd.

Wij waren zielsverwanten.

Ik hield meer van hem dan van duizend vrouwen...

Zo had het leven moeten blijven, maar helaas:

Saul zocht steeds mij te doden. Hij voelde zich bedreigd.

David, je bloedt, riep Mikal. Wat is er gebeurd ?

Je vader heeft een speer naar me toe gegooid.

Doe je arm omhoog! Ze waste de wond en verbond die met repen van het beddengoed.

Met een touw heb ik me uit het raam laten zakken. Weg uit het paleis.

Ach, mijn kleine vurige prinses. Wat hield ik van haar.

Natan: Was daarmee voorgoed verwijdering ontstaan tussen het huis van Saul en U?

David: Jaren heb ik rondgedoold door de woestijn van Juda

Daar konden wij ons verbergen als Saul ons weer eens achtervolgde

Eens zaten wij verscholen diep in een grot.

Plotseling zag hij een grote kerel de grot binnenkomen.

Het was Saul. Ik herkende hem onmiddellijk.

Hij hurkte neer en kreunde zacht, zo mak als een lammetje dat geofferd wordt.

Ik had hem zo zijn keel kunnen afsnijden.

Maar ik sneed alleen een slip af van zijn mantel....

Toen hij goed en wel vertrokken was en de helling afgedaald

Heb ik hem geroepen. En hem dat stuk van zijn mantel laten zien:

Ik had hem kunnen doden. Maar ik sla niet mijn hand aan de gezalfde van God”

Natan: Eigenlijk vormde u met uw aanhangers een dolende bende in de woestijn...

David: Ach Nathan, we leefden als vogelvrijen. Mijn hele familie was voortvluchtig.

Zelfs mijn ouders waren niet veilig voor de mannen van Saul.

Het was een verschrikkelijke tijd.

Tot we hoorden dat hij zichzelf van het leven had beroofd,

om te voorkomen dat hij zou vallen door de hand van de Filistijnen.

Natan: De eerste gezalfde koning van Israël, was niet meer.

David: En Jonathan, Nathan! Ook Jonathan was dood. Ik was ziek van verdriet.
Jonathan, waar is je hand die mij de boog gaf ?
Zwartgelakt, zo taai als de pezen van je hart.
Mijn vriend, naar welke sterren staren je donkere ogen, die mij zo lieflijk aankeken ?

Toen, Nathan, toen nam Abadjar de efod en blies op de ramshoorn.
 En samen trokken we op naar Hebron.
 Ik was dertig jaar, Nathan. En koning van alle stammen van Israel.
 Eindelijk meende ik mijn goudader gevonden te hebben. Mijn ondergronds heldere rivier.

Natan: Dat had Samuel in zijn wijsheid voorzien,
 toen hij u jaren daarvoor tot koning had gezalfd over het volk van God.

David: Daarom vond ik dat de troon van de Allerhoogste moest komen naar Jeruzalem.
 Daar zou God zou wonen bij zijn volk.
 Ik zie het nog zo voor me.
 In een plechtige optocht droegen de priesters de ark de stad in.
 Ik liep aan het hoofd van de stoet. En ik danste. Als een gazelle sprong ik op.
 Iedereen ging uit z'n dak. Toen zegende ik het volk in naam van de Heer.
 En deelde aan iedereen een broodkoek, een stuk vlees en een druivenkoek.

Natan: Daar wordt nog steeds over gesproken
 Hoe u halfnaakt voor de ark uit danste

David: Michal schaamde zich dood! Haar ogen glinsterden van haar tranen.
 Wat voor reputatie heb je daarmee opgebouwd? riep ze stampvoetend.
 Met die lange witte benen van je!
 Maar ik was verheugd dat de troon van God in Jeruzalem kwam.

Natan: Sindsdien hebben U en ik elkaar leren kennen.

David: Hier, vanaf deze plaats, Nathan, zag ik Batseba. Ik was volkomen de kluts kwijt.
 Tussen het graniet van het onvermijdelijke vind je steeds weer het gruis van het toeval!
 Ze lag op haar rug in helder water, haar lichaam was ivoorwit
 en haar zwarte haardreef als een stralenkrans om haar hoofd.
 Ik had alles wat een mens zich kan wensen. Macht, aanzien, vrouwen.
 Maar ik wilde meer! Nathan, succes maakt mensen wellustig.
 Uria moest voorgoed uit mijn leven weg!

Natan: Hoe vergoedt men een leven dat men onverdiend genomen heeft ?

David: Ik heb gezondigd, Nathan. Ik heb gezondigd tegen de God van Israel.
 En de Eeuwige heeft mij gestraft met de dood van het kind.
 In mijn gezin **nen** vond ik geen rust meer
 En Absalom, mijn zoon. Ach mijn zoon Absalom !
 Waarom ben ik niet in jouw plaats gestorven..... ?

Natan: Toch heeft de levende God u **bij Batseba** een nieuwe zoon geschonken.

Salomo, over wie u heeft gezworen dat Hij na u zal zetelen op de troon van Israël.

David: De dag is nabij dat hij mij zal opvolgen. Het einde van mijn dagen is in zicht. Nathan, laat Sadok de priester mijn zoon Salomo zalven tot koning over Gods volk. En hem vertellen dat hij een huis voor de ark moet bouwen.

Lezer: Iemand kamt het haar van de koning.

De aanraking van haar hand op zijn klamme voorhoofd is zo eindeloos weldadig , dat warme tranen opwellen uit zijn ogen.

En Abisag zingt voor David:

Ik zal U prijzen, mijn God, mijn Koning.

En zegenen uw naam voor immer en immer.

Groot is de Heer, hoog zal hij geprezen worden.

Zijn grootsheid is niet te bevatten.

David: Abisag? Ben jij het ?

Lezer: Ja, mijn Heer, ik zing voor U.

In oprechte dankbaarheid sluit David zijn ogen. En sterft.